

gracije po cijelomu svijetu, osobe bez prebivališta i beskućnici, bolesni od side i ovisnici o drogama, ljudi koji su izgubljeni i trebaju savjet. (str. 168.)

Unutar Crkve bi, nadalje, trebao više nego dosad prevladavati komunikativni, participativni i dijaloški stil, osobito na tragu sudioništva i suodgovornosti svih u Crkvi. (str. 80.)

Kasper, kada govori o budućnosti Crkve, ponovno jasno ističe njezinu pneumatološku dimenziju. Budućnost i razvoj Crkve ne može se proizvesti, planirati i organizirati. Budući da je Crkva hram i sakrament Duha Svetoga, obnova može doći samo iznutra, to jest ostvariti se obnovljenim Duhovima i novim duhovnim poticajima. Duh Sveti trajno je obećan Crkvi, te djeluje i u današnjoj Crkvi. Duh Sveti sila je budućnosti. (str. 96.) Na tom tragu, Kasper ističe i prvotnu važnost molitve i duhovnosti. Crkva budućnosti u prvom redu morat će biti Crkva molitelja, te postati pobožnija, iznutra obnovljena. Bez toga crkveno je djelovanje u opasnosti da postane »bezdušni grozničavi akcionizam, koji pravu čovjekovu nadu ostavlja neispunjenom i zato u konačnici razočarava«. (str. 123.)

Potrebno je istaknuti da je knjiga kvalitetno uvezana i opremljena. Uz dobar i jasan prijevod Kasperovih eklezioloških spisa, doneseno je kazalo imena i kazalo pojmova, što je od velike pomoći čitatelju. Tu su također i bibliografske upute, koje donose popis Kasperovih članaka o Crkvi, te mjesta gdje su oni izvorno objavljeni.

»Crkva Isusa Krista. Ekleziološki spisi« svakako predstavlja velik i značajan doprinos suvremenoj ekleziologiji. Njemački teolog i kardinal pokazuje vršno poznavanje Svetoga pisma, tradicije Crkve, teologije i ekleziologije uopće, te piše čitko, razumljivo, jasno, uz snažan osobni pečat, koji ostavlja u ovim spisima. Na tragu Drugoga vatikanskog sabora, Kasperova ekleziologija želi pridonijeti plodonosnom razvoju Crkve koja svoj temelj nema u sebi, nego u Kristu i u Duhu Svetomu, te koja, kao takva, ne smije biti zatvorena, hermetična i samodostatna, već u službi spašenja; otvorena poticajima Duha, te u službi svijetu i čovjeku.

Takva ekleziologija, koja se bitno nadovezuje na izvornu teološku i crkvenu tradiciju, ali i koja nadilazi okamenjene, prolazne i povijesne forme crkvenosti, svakako je obogaćenje Crkvi u ovom vremenu krize. U tom smislu, Kasper iz širine svojega teološkog znanja, ali i iz bogata iskustva Crkve i u Crkvi; onkraj svakoga trijumfalizma, ali i pesimizma, u realizmu kršćanske nade nudi smjernice Crkvi za njezin hod u budućnost.

Davor Vuković

Gabriele Kuby

Svjetska seksualna revolucija.

Uništenje slobode u ime slobode

– Naklada BENEDIKTA, Zagreb, 2013., 467 str.

Kada bi se davao naslov recenziji knjige, onda bi naslov ove recenzije glasio

»Gabriele Kuby ponovno u Hrvatskoj«. Naime, nakon njezine prve prevedene knjige na hrvatski jezik, pod naslovom »Nova ideologija seksualnosti. Izazovi i opasnosti gender revolucije« (Verbum, Split, 2010.), katolička sociologinja Gabriele Kuby pojavljuje se u Hrvatskoj sa svojom novom knjigom pod naslovom »Svjetska seksualna revolucija. Uništenje slobode u ime slobode« (u izvorniku DIE GLOBALE SEXUELLE REVOLUTION. Zerstörung der Freiheit im Namen der Freiheit). Nema sumnje da će i ova knjiga, poput prethodne, pobuditi veliko zanimanje, budući da se autorica i ovaj put (sad i mnogo opširnije) uhvatila u koštac s rodnom ideologijom. U tom kontekstu čini se korisnim spomenuti kako je već njezina prva knjiga izazvala veliku pozornost na hrvatskoj teološkoj sceni, ali i kontroverze. S obzirom na ovo drugo, mogu spomenuti kako je prva knjiga Gabriele Kuby bila polazište za knjigu dr. sc. Jadranke Rebeke Anić »Kako razumjeti rod? Povijest rasprave i različita razumijevanja u Crkvi« (Institut društvenih znanosti »Ivo Pilar«, Zagreb, 2011.) u kojoj autorica čitavo prvo poglavlje (ali i u drugim dijelovima knjige) posvećuje knjizi Gabriele Kuby, nastojeći je prikazati kao nestručnu i fundamentalističku autoricu.

U tomu pravcu već u Predgovoru knjige Rebeke Anić, koji je napisala dr. sc. Slavica Jakelić, provlači se misao kako postavke Gabriele Kuby ne izviru iz bogatih intelektualnih tradicija Katoličke crkve. (str. 8.) Zatim se Slavica Jake-

lić čudi zašto je uopće knjiga Gabriele Kuby prevedena (pitam se tko ima pravo odlučivati koje će se knjige prevoditi, a koje ne), daje lažnu informaciju da Gabriele Kuby nije katolička teologinja (na internetu svima dostupan podatak kako je Gabriele Kuby prešla na katoličanstvo 1996. godine) i na kraju upozorava da knjiga ne smije imati dominantnu ulogu u hrvatskim teološkim raspravama o rodnoj problematici (zanimam me koje bi knjige trebale imati dominantnu ulogu). (str. 10.) Sve to podsjeća na vremena i režime u kojima se odlučivalo što i tko ima pravo pisati, te upućuje kako tu više nije riječ o rodnoj teoriji nego o ideologiji, na što više puta u svojoj novoj knjizi upozorava Gabriele Kuby o čemu će biti više riječi poslije.

Nakon ovakva predstavljanja Gabriele Kuby u Predgovoru, svoju kritiku nastavlja sama autorica Rebeka Anić, koja u uvodu piše sljedeće: »U nekoliko sam navrata stoga odlučila pisati o rodnom pitanju zaobilazeći tu knjigu (odnosi se na prvu knjigu Gabriele Kuby). Koliko god to željela, nije mi polazilo za rukom. Držim da moram poći upravo od nje, izlažući se opasnosti da moje pisanje dobije apologetski prizvuk...« (str. 11.) A je li apologetski, može se iščitati u nekoliko uvodnih kritika upućenih Gabriele Kuby. U prvom redu, iako ne znam zašto Rebeka Anić ima potrebu prozvati Gabriele Kuby zbog toga što je bila na prosvjedu protiv kršćanofobije u Zagrebu 7. ožujka 2011. godine (str. 12.) (ne znam čemu prozivka od nekoga tko se poziva na dijalog, zar

danas u demokratskom društvu svatko nema pravo na svoje mišljenje, pa i na prosvjed, ili to pravo prema Rebeki Anić imaju samo neki), zatim je etiketirala kao katoličkog fundamentalista (str. 12.), da ne bi bilo zabune donosi i definiciju u osmoj bilješci, prema kojoj bi Gabriele Kuby poticala na bojovnost, spremnost, fanatizam, pokazivala otvorenu mržnju prema modernitetu. Ništa bolje nije prošla niti Sveta Stolica kao i Papinsko vijeće za obitelj, koje Rebeka Anić proziva da podržavaju fundamentalistički svjetonazor po pitanju rodne teorije. (str. 148.) Dobronamjeran i neutralan čitatelj može se upitati kako je navedeno povezano s recenzijom knjige? Povezano je iz tri razloga. Prvi, ovo spominjem kako bih istaknuo da Gabriele Kuby nije nepoznata hrvatskoj javnosti. Drugi je zbog toga što je ista tematika kao i kod prve knjige, ali sada u mnogo većem opsegu. Treći jest da upravo ovu metodu (etiketiranje, umanjivanje stručnosti, prikrivanje istine itd.) prema riječima Gabriele Kuby (o tomu će biti riječi u daljnjem tekstu recenzije) koriste rodni ideolozi prema svojim neistomišljenicima.

Zbog toga, ako je prethodna knjiga doživjela veliko zanimanje i potakla na raspravu, sasvim sigurno mogu ustvrditi da će nova knjiga Gabriele Kuby, u kojoj autorica snagom argumenata (donosi brojne primjere) nastavlja u prvom redu raskrinkavati krajnji cilj seksualne revolucije (a to je deregulacija binarne spolnosti), a time i rodne ideologije (budući da je seksualna revolucija mo-

tor zamašnjak rodne ideologije), pobuditi veliko zanimanje i dovesti do novih rasprava. Stoga svatko tko pročita ovu knjigu ne može ostati indiferentan (za ili protiv) u pogledu shvaćanja i prihvaćanja seksualne revolucije i njezina nedonošćeta rodne ideologije.

Nova knjiga Gabriele Kuby »*Svjetska seksualna revolucija. Uništenje slobode u ime slobode*« sadrži petnaest poglavlja. U prvomu poglavlju, pod naslovom *Uništenje slobode u ime slobode*, autorica upozorava na sve veću moć političkih elita koji pod velom slobode potkopavaju temeljne ljudske i društvene vrijednote, kao što su brak, obitelj i svetost života. Prema autorici problem je i veći, budući da druga strana nema mehanizme da iznese svoj stav (medijska ignorancija ili omalovažavanje). U tom pravcu, prema riječima Gabriele Kuby, »onaj tko danas u politici, na sveučilištima, u medijima, čak i Crkvi, izjavi da spolni čin pripada isključivo bračnoj vezi muškarca i žene, da taj čin treba biti otvoren začecu (...), raspravlja o pitanju početka neheteroseksualnoga ponašanja te o pitanju njegove rizičnosti (...), izlaže se opasnosti da bude isključen iz javne rasprave, da bude stigmatiziran, da ostane bez posla ...« (str. 29.) U drugom poglavlju, pod naslovom *Preteče seksualne revolucije od Francuske revolucije do danas*, autorica donosi niz imena i institucija koje su doprinijele nastanku seksualne revolucije. U trećemu poglavlju, *Od feminizma do rodne ideologije*, autorica analizira kako se rodna teorija razvijala

pod okriljem feminizma, posebno se osvrćući na utjecaj Judith Butler, analizirajući njezino djelo *Nevolje s rodom-feminizam i subverzija roda* koje je ne samo dekonstruiralo sliku žene, nego i muškarca, tj. čovjeka (muškarac-žena). Jer za Judith Butler ne postoji muško ni žensko biće, nego samo *performance* (izvedba), dakle, ponašanje koje se u svako doba može promijeniti.

U četvrtomu poglavlju, *Globalizacija seksualne revolucije pomoću Ujedinjenih naroda*, kao što sam naslov sugerira, autorica opisuje na koji način i preko kojih mehanizama UN provodi i potiče seksualne revolucije diljem svijeta. U petomu poglavlju, pod naslovom *Totalitaristički zahvat-Načela iz Jogiakarte*, autorica analizira 29 načela, smatrajući ih ključnim dokumentom preko kojega se može bolje spoznati metode i ciljeve seksualne revolucije. U šestomu poglavlju, naslovljenom *Europska unija zastupa rodnu ideologiju*, autorica analizira ulogu EU-a u provođenju rodne ideologije.

U sedmomu poglavlju, pod naslovom *Rodna revolucija u osnovnim crtama*, autorica u prvomu redu opisuje način provedbe *gender mainstriming* (rodno osviještene politike) koji ide odozgo prema dolje (*top - down*), tj. od političkih elita, pravosuđa, škole pa sve do dječjih vrtića, dok velika većina i ne zna što rodno osviještena politika znači. U osmomu poglavlju, pod naslovom *Političko silovanje jezika*, autorica analizira kako rodni teoretičari provode semantičku ideologizaciju jezika kako bi postigli

svoj cilj. Taj proces, prema autorici, ima četiri koraka. Prvi korak jest da pojmove koji izražavaju neke tradicionalne vrijednosti proglašavaju dvojbene i izbace iz uporabe, npr. *čednost*. Drugi je korak da pojmovima koji imaju pozitivan sadržaj po potrebi pridodaju nove sadržaje i na taj ih način instrumentaliziraju, npr. *raznolikost*. Treći je korak izmišljanje novih pojmova ključnih za provedbu nove ideologije, npr. pojam *rod*. I četvrti korak uvodi nove pojmove kako bi protivnika prikazali u lošem svjetlu. Primjer *homofobija*. (str. 189.-190.)

U devetomu poglavlju, koje nosi naslov *Je li pornografija nešto normalno*, autorica promišlja o negativnim posljedicama pornografije na čovjekovu seksualnost, osobito o utjecaju na mlade. Autorica dolazi do zaključka kako pornografija odvlači čovjeka u izolaciju i egoizam čineći ga ne samo ovisnim o pornografiji nego i nesposobnim za stvaranje čvršće i dublje veze. (str. 221.) U desetomu poglavlju, pod naslovom *Hetreoseksualci, homoseksualci, biseksualci, transseksualci zar je to sve isto?* – autorica nastoji upozoriti na opasnost stvaranja nove antropologije koja ide za tim da se istospolna veza izjednači s heteroseksualnim brakom pa sukladno tomu da im se omogući usvajanje djece. U jedanaestomu poglavlju, pod naslovom *Kršćanstvo i homoseksualnost*, autorica iznosi stav pojedinih kršćanskih crkava naspram homoseksualnosti. Polazeći od svetopisamskih tekstova autorica tumači zašto pojedine kršćanske Crkve (ali ne sve), osobito Katolička crkva, ne

odobravaju homoseksualno ponašanje. Ipak upozorava (citirajući KKC 2358) da homoseksualne osobe »treba prihvaćati s poštivanjem, suosjećanjem i obazrivošću«. (str. 303.)

U dvanaestomu poglavlju, koje nosi naslov *Spolni odgoj u školi i vrtiću*, autorica progovara o metodama uvođenja spolnoga odgoja u škole, zatim o njegovoj štetnosti, navodeći dvanaest razloga zbog kojih treba dokinuti pretjerano državno seksualiziranje djece. U trinaestomu poglavlju, pod naslovom *Što je emancipativna seksualna pedagogija u Katoličkoj crkvi i što bi ona trebala biti*, autorica se posebno osvrće na pojedine katoličke organizacije koje proforma djeluju pod katoličkim okriljem, a ipak su kontradiktorne katoličkomu nauku i njegovim načelima o spolnomu moralu. Četrnaesto poglavlje nosi naslov *Netolerancija i diskriminacija*. U ovom poglavlju autorica donosi primjere na koji se način pobornici rodne ideologije razračunavaju sa svojim neistomišljenicima, odnosno onima koji se protive LGBTI programima. Tako navodi da se takvi ljudi isključuju iz društva zbog povrjede političke korektnosti, narušava im se ugled, proglašavaju se fundamentalistima, rasistima, antisemitistima, dosuđuju im se visoke novčane kazne, zabranjuje im se raditi u njihovim zanimanjima, isključuje ih se iz javnih rasprava itd. Sve se to događa, prema riječima autorice, ne zbog diskriminacije, ne zbog mržnje, ne zbog nasilja nego samo zbog suprotnoga mišljenja. (str. 410.-411.) Petnaesto poglavlje, naslov-

ljeno je *Put u totalitarizam u novom ruhu*. U njemu autorica progovara o stvaranju novoga svjetskog poretka preko opisane kulturološke revolucije koja se prvo potajno ušuljala u politiku, obrazovanje, a zatim je iz toga nastao opasan program za preodgoj društva koji sve više poprima obilježja totalitarizma.

Knjiga Gabriele Kuby nije mogla doći u bolje vrijeme u Hrvatsku. Ako se nekome, tko je pročitao prvu knjigu Gabriele Kuby, činilo da autorica pretjeruje u svojim postavkama kada govori o opasnosti *gender* teorije za čovjeka i čovječanstvo, sada, imajući novu knjigu u ruci, može mu/joj biti ne samo jasnije što predstavlja rodna ideologija, nego i način na koji se ona provodi i to ne negdje u svijetu, u nekim dalekim zemljama, nego upravo ovdje i sada u Hrvatskoj. Sve ono o čemu autorica piše i na što upozorava u svojoj knjizi trenutno se može potkrijepiti primjerima iz Hrvatske. Počevši od nasilnoga uvođenja zdravstvenoga odgoja (politička elita uz pomoć medija nastoji nametnuti svoj svjetonazor), davanja otkaza svima koji se usude usprotiviti pretjeranoj seksualizaciji djece (slučaj novinarka Karoline Vidović Krišto), javnoga linča i klevete (slučaj Judith Reismen, gdje je već unaprijed u medijima optužena za antisemitizam i nijekanje holokausta, iako je i sama Židovka i dio njezine rodbine tragična je žrtva holokausta), prozivanja (Štimac, Blanka Vlašić jer su potpisali da je brak zajednica muškarca i žene) i diskreditiranja (pokretača inicijative za referendum o braku), poku-

šaj ignoriranja volje građana (pitanje referenduma za brak). Svi ovakvi i ovomu slični primjeri diljem svijeta mogu se naći u novoj knjizi Gabriele Kuby.

Autorica u svojoj knjizi koncizno i snagom argumenata, bez vrijeđanja i omalovažavanja drugih i drugačijih, vješto razotkriva kvazi upakiranu zabrinutost rodnih ideologa i inih seksologa za čovjeka, osobito za mlade, koji pod krinkom slobode, ravnopravnosti, raznolikosti, spolnoga zdravlja, potkopavaju temeljne društvene vrijednosti, gradeći kulturu smrti, razaranjem heteroseksualnog braka, spolnom dezorijentacijom mladih i legalizacijom abortusa.

Čitajući knjigu Gabriele Kuby može se primijetiti kako se kod autorice očituje onaj istinski »genij žene« koji je toliko puta spominjao bl. Ivan Pavao II. Genij je to za koji Papa u svojem Apostolskom pismu *Mulieris dignitatem* kaže da je sposoban jamčiti za čovjeka (MD 30), u ovom slučaju za cjelovita čovjeka od samog njegova začeca. U tomu pravcu može se reći kako se autorica hrabro suprotstavlja novoj kulturološkoj *agendi*, propagirajući kulturu života, cjelovitu bračnu ljubav, a time i cjelovitu spolnost, spolnost koja je otvorena životu. U tomu kontekstu kritike nije pošteđena niti Katolička crkva jer autorica kritizira i dio njemačkih biskupa iz 1968. godine, odnosno njihove izjave iz Königsteinra povezane s enciklikom *Humane vitae* koje su prema autorici u njemačkoj Crkvi ostavile zrakoprazan prostor glede naviještanja i nauka katoličkoga spolnog morala. (str. 396.)

Kritike nisu pošteđene ni pojedine katoličke organizacije koje pod pritiskom javnosti, ako ne odustaju onda barem dijelom posustaju u ispravnom tumačenju nepromjenjivih naravnih moralnih načela. Budući da se i papa Benedikt XVI. osvrnuo na rad Gabriele Kuby, izjavljujući kako je »gospođa Kuby vrlo hrabar borac protiv ideologija koje će na kraju dovesti do čovjekova uništenja« (tekst se nalazi na stražnjoj korici knjige), spomenut ću i njegov govor izrečen 19. siječnja 2013. godine u kojemu, osvrćući se na rodnu ideologiju, kaže sljedeće: »Crkva potvrđuje svoje veliko dostojanstvo i ljepoti braka kao izrazu vjernosti i plodnosti saveza između muškarca i žene, i svoj ne filozofiji kao što je *gender*, motivirana činjenicom da je recipročnost između muškarca i žene izražena u ljepoti prirode željene od stvoritelja.« A upravo knjiga Gabriele Kuby to potvrđuje, pokazujući svoj čvrsti i odlučni *ne* rodnoj ideologiji, te čvrsto i odlučno *da* dostojanstvu i ljepoti braka kao izrazu vjernosti i plodnosti saveza između muškarca i žene.

Marijo Volarević

Alain Badiou avec Nicolas Truong

Éloge du théâtre

– Café Voltaire, Flammarion, Paris, 2013., 94 str.

Francuski filozof Alain Badiou vodio je 15. srpnja 2012. godine, u Avignonu, vrlo zanimljiv razgovor s novinarom Nicalosom Truongom o značenju i važ-